

Početna stranica>Sudski postupci>Građanski predmeti>Rokovi za provedbu postupaka

Rokovi za provedbu postupaka

Litva

1 Koje su vrste rokova važne za građanske postupke?

Građanskim zakonikom (*Civilinis kodeksas*) propisani su opći rokovi zastare i kraći rokovi zastare. Rokovi zastare mogu biti obnovljivi, građanskopravni ili prekluzivni.

2 Popis različitih dana koji su u skladu s Uredbom (EEZ, Euratom) br. 1182/71 od 3. lipnja 1971. predviđeni kao neradni dani.

Nedjelje

1. siječnja: Nova godina

16. veljače: Dan obnove države Litve

11. ožujka: Dan obnove nezavisnosti Republike Litve

Uskrs i Uskrsnji ponedjeljak (u skladu sa zapadnom tradicijom)

1. svibnja: Međunarodni praznik rada

Prva nedjelja u svibnju: Majčin dan

Prva nedjelja u lipnju: Očev dan

24. lipnja: Ivanje

6. srpnja: Dan državnosti (Krunidba kralja Mindaugasa)

15. kolovoza: Velika Gospa

1. studenoga: Blagdan svih svetih

24. prosinca: Badnjak

25. i 26. prosinca: Božić.

3 Koja se opća pravila primjenjuju na vremenska ograničenja za različite građanske postupke?

Rok zastare utvrđen zakonima ili ugovorom odnosno rok zastare koji je utvrdilo pravosuđe izražava se kao kalendarski datum ili brojem godina, mjeseci, tjedana, dana ili sati.

Rok zastare može se odrediti kao događaj koji neizbježno mora nastupiti. On može biti obnovljiv, građanskopravni ili prekluzivni. Obnovljivi rok zastare rok je zastare koji sud može obnoviti nakon što je istekao pod uvjetom da je predmetni rok propušten zbog važnih razloga. Građanskopravni rok zastare rok je po čijem isteku nastaju (stječu se) određena građanska prava ili dužnosti. Prekluzivni rok zastare je rok po čijem isteku određena građanska prava ili dužnosti prestaju. Sud ne može obnoviti prekluzivne rokove zastare niti se oni mogu obnoviti u okviru postupka arbitraže.

Opći rok zastare iznosi deset godina.

Litavskim su zakonodavstvom utvrđeni kraći rokovi zastare za određene vrste zahtjeva.

Kraći rok zastare od jednog mjeseca primjenjuje se na zahtjeve koji proizlaze iz rezultata postupaka javne nabave.

Kraći rok zastare od tri mjeseca primjenjuje se na zahtjeve za proglašenje ništavima odluka tijela pravnih subjekata.

Kraći rok zastare od šest mjeseci primjenjuje se na:

zahtjeve koji se odnose na izvršavanje neizvršenih obveza (kazne, zatezne kamate),

zahtjeve koji se odnose na nedostatke prodanih predmeta.

Kraći rok zastare od šest mjeseci primjenjuje se na zahtjeve koji proizlaze iz odnosa između prijevoznika i njihovih klijenata u pogledu pošiljaka otpremljenih iz Litve, dok se na pošiljke otpremljene iz inozemstva primjenjuje rok zastare od jedne godine.

Kraći rok zastare od jedne godine primjenjuje se na potraživanja od osiguranja.

Kraći rok zastare od tri godine primjenjuje se na zahtjeve za naknadu štete, uključujući zahtjeve za naknadu štete prouzročene neodgovarajućom kvalitetom proizvoda.

Kraći rok zastare od tri godine primjenjuje se na zahtjeve za izvršenje kamatnih obveza i drugih periodičnih plaćanja.

10. Na zahtjeve koji se odnose na nedostatke izvedenih radova primjenjuju se kraći rokovi zastare.

Na zahtjeve koji proizlaze iz prijevoza tereta, putnika i prtljage primjenjuju se rokovi zastare propisani zakonima (zakonima) mjerodavnima za posebne vrste prijevoza.

Rokovi zastare ili pravila za izračun takvog roka ne može se izmijeniti sporazumom između stranaka.

Rok zastare ne primjenjuje se na:

1. zahtjeve koji proizlaze iz povrede osobnih neimovinskih prava, osim u slučajevima utvrđenima zakonom;

2. zahtjeve deponenata za isplatu njihovih depozita koje drže u banci ili drugim kreditnim institucijama;

3. ostale zahtjeve za naknadu štete koji proizlaze iz sljedećih kaznenih djela navedenih u *Kaznenom zakoniku (Baudžiamasis kodeksas)*:

1. genocida (članak 99.);

2. postupanja prema osobama zabranjenog međunarodnim pravom (članak 100.);

3. ubijanja osoba zaštićenih međunarodnim humanitarnim pravom (članak 101.);

4. deportacije ili premještanja civila (članak 102.);

5. nanošenja tjelesnih povreda i mučenja osoba zaštićenih međunarodnim humanitarnim pravom ili drugog nehumanog postupanja prema takvim osobama (članak 103.);

6. prisilnog uključivanja civila ili ratnih zarobljenika u oružane snage neprijateljske strane (članak 105.);

7. uništenja zaštićenih objekata ili otimanja nacionalnog blaga (članak 106.);

8. agresije (članak 110.);

9. zabranjenih vojnih napada (članak 111.);

10. upotrebe zabranjenih sredstava ratovanja (članak 112.);

11. nemarnog obavljanja dužnosti zapovjednika;

4. predmete navedene u drugim zakonima i drugim zahtjevima.

Rokovi koji se primjenjuju na rasprave u građanskim predmetima. Cilj suda mora biti organizirati raspravu u građanskim predmetima što je prije moguće, izbjegavati odgode i osiguravati da se rasprave u građanskim predmetima obave u jednom zasjedanju suda.

Zakonima se mogu propisati posebni rokovi za raspravu u određenim kategorijama građanskih predmeta. Ako prvostupanjski sud ne obavi postupovnu radnju propisanu Građanskim zakonikom, stranka u postupku u čijem je interesu radnja koja se poduzima ima pravo podnijeti zahtjev žalbenom sudu za određivanje roka za njezinu provedbu. Zahtjev se mora podnijeti posredstvom suda pred kojim se vodi postupak te on mora odlučiti o njegovoj dopuštenosti najkasnije prvog radnog dana nakon njegova zaprimanja. Ako sud koji nije obavio postupovnu radnju koja je dovela do zahtjeva u roku od sedam radnih dana od zaprimanja zahtjeva provede te radnje, smatra se da je predmetna stranka odustala od zahtjeva. U protivnom se zahtjev proslijeđuje žalbenom sudu u roku od sedam radnih dana od njegova zaprimanja. Takvi se zahtjevi najčešće ispituju u okviru pisanog postupka, a stranke se ne obavješćuju o vremenu i mjestu zasjedanja niti ih se poziva na sudjelovanje tom postupku. Zahtjev se mora ispitati u roku od sedam radnih dana od dana kada ga je zaprimio žalbeni sud. Potrebno je ispitati taj zahtjev i odluku o njemu koju je donio predsjednik žalbenog suda, predsjednik građanskog odjela ili sudac kojeg su oni imenovali. Donesena sudska odluka ne može osporiti podnošenjem zasebne žalbe.

4 Ako je akt ili formalnost potrebno provesti unutar danog razdoblja, kada treba započeti?

Rok počinje teći od 00:00 h na dan poslije kalendarskog datuma ili događaja koji označuje njegov početak, osim ako je drukčije propisano posebnim zakonima.

5 Može li na početno vrijeme utjecati ili ga izmijeniti način prijenosa ili dostava dokumenata (osobna dostava putem sudskog službenika ili dostava poštom)?

Svi se pisani zahtjevi i obavijesti poslani poštom, brzojavom ili dostavljeni s pomoću drugih sredstava komunikacije prije ponoći zadnjeg dana roka smatraju pravodobno poslanima (članak 1.122 Građanskog zakonika).

Člankom 123. stavcima od 3. do 4. Zakona o parničnom postupku (*Civilinio proceso kodeksas*) propisano je da, ako osoba koja dostavlja postupovni dokument ne zatekne primatelja obavijesti na njegovu boravištu ili radnom mjestu, dokument se mora uručiti bilo kojem punoljetnom članu obitelji koji s njime boravi (djeca (udomljena djeca), roditelji (udomitelji), supružnici itd.), osim ako članovi obitelji imaju suprotstavljene pravne interese u pogledu ishoda predmeta ili, ako se ni oni ne nalaze na mjestu boravišta, upravi radnog mjesta.

Ako osoba koja dostavlja postupovni dokument ne zatekne primatelja obavijesti u sjedištu pravne osobe ili na drugom mjestu koje je pravni subjekt naveo, postupovni se dokument mora uručiti bilo kojem zaposleniku pravnog subjekta koji se nalazi na predmetnom mjestu dostave. Ako se postupovni dokument ne dostavi na način naveden u ovom odlomku, potrebno ga je poslati na adresu ureda pravnog subjekta te se smatra da je on dostavljen u roku od deset dana od njegova slanja.

6 Ako vrijeme počne teći uslijed nekog događaja, uzima li se dan kada se taj događaj dogodio u obzir pri izračunu vremenskog razdoblja?

Rok počinje teći od 00:00 h na dan poslije događaja koji označuje njegov početak, osim ako je drukčije propisano posebnim zakonima. (članak 73. Zakona o parničnom postupku).

7 Ako se vremensko ograničenje iskazuje u danima, odnosi li se navedeni broj dana na kalendarske ili radne dane?

Rok zastare izračunava se u kalendarskim danima. Počinje teći od 00:00 h na dan poslije kalendarskog datuma ili događaja koji označuje njegov početak, osim ako je drukčije propisano posebnim zakonima.

8 Kada se takvo razdoblje izražava u tjednima, mjesecima ili godinama?

Postupovni rok izražen u godinama, mjesecima, tjednima ili danima počinje teći od 00:00 h na dan poslije kalendarskog datuma ili događaja koji označuje njegov početak, osim ako je drukčije propisano posebnim zakonima.

9 Kada rok ističe ako je izražen u tjednima, mjesecima ili godinama?

Rok izražen u tjednima istječe u 00:00 h na odgovarajući dan zadnjeg tjedna obuhvaćenog rokom. Rok izražen u mjesecima istječe u 00:00 h na odgovarajući dan zadnjeg tjedna obuhvaćenog rokom. Rok izražen u godinama istječe u 00:00 h na odgovarajući dan odgovarajućeg mjeseca zadnje godine obuhvaćene rokom. Ako rok izražen u godinama ili mjesecima istječe u mjesecu koji ne sadržava predmetni datum, rok istječe zadnjeg dana tog mjeseca.

10 Ako rok istječe u subotu, nedjelju, na državni praznik ili neradni dan, produljuje li se do prvog sljedećeg radnog dana?

Rok uključuje službene neradne dane i dane za odmor (subote i nedjelje). Ako je zadnji dan roka dan za odmor ili službeni neradni dan, smatra se da rok istječe sljedećeg radnog dana.

11 Produljuju li se rokovi u određenim okolnostima? Pod kojim je uvjetima moguće iskoristiti takvo produljenje?

Obnova postupovnih rokova. Za osobe koje propuste rok propisan određenim zakonima ili koji je odredio sud zbog razloga koje sud smatra važnima predmetni se rok može produžiti. Sud ima pravo obnoviti rok na vlastitu inicijativu ako je u spisu predmeta navedeno da je predmetni rok propušten zbog važnih razloga.

Zahtjev za obnovu roka mora se podnijeti sudu pred kojim se mora provesti postupovna radnja. Taj će se zahtjev ispitati u okviru pisanog postupka. Postupovnu radnju (podnošenje zahtjeva, dostavljanje dokumenata ili provedba drugih radnji) za koju je rok propušten potrebno je obaviti u vrijeme podnošenja zahtjeva. Zahtjev mora biti obrazložen kako bi se rok obnovio. Moraju mu se priložiti dokazi kojima se opravdava potreba za njegovom obnovom. Postupovni rok obnavlja se sudsom odlukom. Odbijanje obnove postupovnog roka izdaje se u obliku obrazloženog sudskog rješenja. Sudsku odluku kojom se odbija zahtjev za obnovu propuštenog postupovnog roka moguće je osporiti podnošenjem zasebne žalbe

12 Koje je vremensko ograničenje za žalbe?

Žalba protiv presude regionalnog suda može se podnijeti u roku od 30 dana od dana kad je prvostupanjski sud donio presudu.

Zasebna žalba protiv odluke regionalnog suda može se uložiti:

u roku od sedam dana ako je odluka donesena u predmetima u kojima je odluka prvostupanjskog suda protiv koje se žalba ulaže donesena tijekom usmenog postupka,

u roku od sedam dana od dostave ovjerenog primjerka odluke u predmetima u kojima je odluka prvostupanjskog suda protiv koje se žalba ulaže donesena tijekom usmenog postupka.

Žalbe se mogu uložiti protiv presuda regionalnih sudova pred kojima se ispituje meritum predmeta, dok se zasebne žalbe mogu uložiti protiv privremenih odluka regionalnih sudova na koje se izričito upućuje u Zakonu o parničnom postupku (npr. protiv odluke o odbijanju zahtjeva za obnovu postupovnog roka (članak 78. stavak 6. Zakona o parničnom postupku), protiv odluke o parničnim troškovima (članak 100. Zakona o parničnom postupku) ili protiv odluke o sprečavanju dodatnih postupaka).

13 Mogu li sudovi promijeniti vremenska ograničenja, posebice ona za dolazak na sud, ili pak utvrditi određeni datum za to?

Zasjedanje suda za svaki se predmet mora provoditi neprekidno, osim ako je najavljen prekid, koji ne smije biti dulji od pet radnih dana. Prekid je moguće najaviti kako bi se sudu i strankama u postupku omogućio odmor od dugotrajne rasprave i kako bi se prikupili svi dokazi koji nedostaju te se na taj način zajamčilo što je brže moguće rješavanje predmeta.

Ako sud prekine raspravu, potrebno je utvrditi vrijeme sljedeće sudske rasprave te o njoj obavijestiti sudionike koji su dužni potpisati potvrdu primitka. Osobe koje se nisu pojavile pred sudom ili koje su odnedavna uključene u postupak obavješćuju se o vremenu sljedeće sudske rasprave u skladu sa Zakonom o parničnom postupku.

U određenim se slučajevima sudska rasprava može obustaviti. Takva obustava znači da se svaka postupovna radnja koju je potrebno obaviti radi donošenja odluke na temelju merituma predmeta privremeno obustavlja na neodređeno vrijeme. Predmet se može obustaviti zbog objektivnih razloga navedenih u posebnim zakonima koji onemogućuju raspravu u građanskom predmetu te na koje se ne odnosi diskrecijsko pravo stranaka ili suda, odnosno u okolnostima koje nisu navedene u posebnim zakonima ali koje svejedno sudu onemogućuju ispitivanje merituma predmeta.

Sud mora obustaviti raspravu u sljedećim okolnostima:

u slučaju smrti fizičke osobe ili prestanka pravne osobe koja je bila stranka u predmetu u kojem je dozvoljeno nasljeđivanje prava s obzirom na pravne odnose u okviru spora; ako stranka izgubi svoju pravnu i poslovnu sposobnost, predmet se mora obustaviti dok se ne utvrdi nasljednik preminule fizičke osobe ili prestale pravne osobe ili okolnosti koje proizlaze iz neuspjelog nasljeđivanja odnosno dok se ne imenuje zakonski zastupnik fizičke osobe koje je izgubila svoju pravnu i poslovnu sposobnost,

ako se rasprava u okviru određenog predmeta ne može obaviti dok se ne donese odluka o drugom predmetu, taj se građanski, kazneni ili upravni postupak obustavlja dok sudska odluka, presuda ili rješenje ne stupi na snagu ili dok se ne donese odluka u upravnom postupku,

ako se u predmetu koji se odnosi na imovinskoopravne zahtjeve u odnosu na tuženika ispostavi da je ispunjenje tih imovinskoopravnih zahtjeva povezano s raspravom u kaznenom predmetu, predmet se obustavlja dok se ne donese presuda za kazneni predmet ili dok se ne ukinu privremena ograničenja imovinskih prava; ostale su okolnosti isto tako navedene u posebnim zakonima.

14 Gubi li stranka, koja boravi u mjestu u kojem bi joj se odobrilo produženje roka, tu prednost ako ju se o radnji koju može poduzeti obavijesti u mjestu u kojem osobe sa stalnim boravištem ne mogu iskoristiti tu pogodnost?

Nije primjenjivo.

15 Koje su posljedice nepridržavanja rokova?

Istek roka zastare prije podnošenja zahtjeva dovest će do odbijanja zahtjeva.

Ako sud potvrdi da je rok propušten zbog važnog razloga, povrijeđeno pravo mora se braniti te se predmetni rok zastare mora obnoviti.

Imovinskoopravni problemi koji se odnose na imovinu na čiji se povrat primjenjuju rokovi zastare koji su istekli rješavaju se u skladu s odredbama s IV. toma Građanskog zakonika.

Pravo na provedbu postupovne radnje istječe kada istekne rok propisan zakonom ili rok koji je odredio sud. Svi postupovni dokumenti podneseni nakon isteka određenog roka vraćaju se podnositeljima zahtjeva. Propuštanje roka za provedbu određene postupovne obveze ne oslobađa predmetnu osobu te obveze.

16 Ako rok istekne, koji su pravni lijekovi dostupni osobama koje su propustile rokove, odnosno strankama koje su odsutne?

Ako su rokovi propušteni zbog važnih razloga i nije prošlo više od tri mjeseca od trenutka kada je sud donio presudu, sud može obnoviti predmetne rokove ako to zatraži podnositelj zahtjeva. Rok za ulaganje žalbe može se obnoviti ako sud prizna da je predmetni rok propušten zbog važnih razloga. Sudsku odluku kojom se odbija zahtjev za obnovu roka za ulaganje žalbe moguće je osporiti podnošenjem zasebne žalbe. Ako žalbeni sud odobri zasebnu žalbu i obnovi rok za ulaganje žalbe, predsjednik građanskog odjela žalbenog suda mora prosljediti žalbu i spis predmeta koji se na nju odnosi sudskom vijeću žalbenog suda ili ponovno uputiti pitanje prihvatljivosti žalbe prvostupanjskom sudu na odlučivanje. Ako se u tim okolnostima spis predmeta uputi sudskom vijeću žalbenog suda, žalbeni sud strankama u postupku mora poslati primjerke žalbe i njezine priloge u roku od tri radna dana od odluke o dopuštenosti žalbe. Nakon isteka roka za osporavanje presude i očitovanje na žalbu prvostupanjski sud predmet upućuje žalbenom sudu u roku od sedam dana te o tome obavješćuje stranke. Ako se predmet uputi žalbenom sudu i on utvrdi da je rok za ulaganje žalbe propušten, sud može obnoviti rok na vlastitu inicijativu (*ex officio*) pod uvjetom da je u spisu predmeta jasno navedeno da je rok propušten zbog važnih razloga ili obavijestiti stranku u postupku da je podnio zahtjev za obnovu roka za ulaganje žalbe (članak 307. stavci od 2. do 3., članak 338. i članak 78. Zakona o parničnom postupku). Sudsku odluku kojom se odbija zahtjev podnositelja za obnovu roka moguće je osporiti podnošenjem zasebne žalbe (članak 78. stavak 6. Zakona o parničnom postupku).

Posljednji put ažurirano: 21/10/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.